

ת"פ 4759/05/13 - פרקליטות מחוז מרכז נגד ג'אבר אלוכילי

בית משפט השלום ברחובות

16 מאי 2016

ת"פ 4759-05-13 פרקליטות מחוז מרכז נ' אלוכילי

לפני כבוד השופטת אפרת פינק
המאשימה
פרקליטות מחוז מרכז

נגד
הנאשם
ג'אבר אלוכילי

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד מיכאל סטופ

הנאשם בעצמו

ב"כ הנאשם עו"ד נעמה שגיא

הכרעת דין

פתח דבר

1. אומר בפתח הדברים, כי החלטתי לזכות את הנאשם מעבירה של הפקרה, לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, ותחת זאת להרשיעו בעבירה של הפקרה, לפי סעיף 64א(א) לפקודת התעבורה. כן החלטתי לזכות את הנאשם מעבירה של מסירת ידיעה כוזבת, לפי סעיף 243 סיפא לחוק העונשין, ותחת זאת להרשיעו בעבירה של נסיון למסירת ידיעה כוזבת, לפי סעיף 243 סיפא יחד עם סעיף 25 לחוק העונשין. הרשעתי את הנאשם ביתר העבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

כתב האישום

2. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות, כדלקמן: נהיגה ללא פוליסת ביטוח, לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל - 1970; נהיגה בקלות ראש וברשלנות שגרמה לתאונת דרכים בה נחבל אדם וניזוק רכוש, לפי סעיף 262(2) יחד עם סעיף 38(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961; אי ציות לתמרור (רמזור אדום), לפי סעיף 22(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961; הפקרה אחרי פגיעה, לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה; שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; ומסירת ידיעה כוזבת, לפי סעיף 243 סיפא לחוק העונשין.
3. לפי המיוחס בכתב האישום, ביום 21.3.12 בשעה 14:55 לערך, נהג הנאשם בכביש 40 לעבר צומת מרומזר, ללא פוליסת ביטוח תקפה. באותה עת, נהג זוהר לסלו ברכבו ולצדו, רוני רוט. כאשר התחלף

הרמזור לירוק בכיוון נסיעתו, החל זוהר לפנות שמאלה לדרך מנחם בגין. באותה עת, הרמזור של הנאשם היה אדום, אולם הוא נכנס לצומת וחסם את מסלול נסיעתו של זוהר, תוך שגרם להתנגשות בין דופן שמאלי קדמי ברכבו ובין החזית השמאלית ברכבו של לסלו. כתוצאה מהתאונה, הרכבים ניזוקו, נפתחו כריות האוויר ברכבו של לסלו, אשר חש סחרחורות ורוט חשה כאבים בצווארה. בהמשך פונו השניים לבית החולים. לאחר התאונה, עצר הנאשם כ-30 מטרים דרומית לצומת, יצא מרכבו ועזב את המקום מבלי להזעיק עזרה. במטרה להסתיר את מעורבותו בתאונה, התקשר הנאשם למעסיקו וביקש מהם שימסרו למשטרה כי רכבו נגנב. כמו כן, ביקש שידווחו כי עזב את מקום עבודתו בשעה 17:00 לערך. ביום 22.3.12 בשעה 12:16, הגיע הנאשם לתחנת המשטרה ברמלה ומסר כי רכבו נגנב ממנו יום קודם בשעה 15:30 לערך.

תמצית ההליכים בבית המשפט

4. אתייחס תחילה לריבוי ההליכים, הבקשות והדיונים שהתנהלו בבית המשפט במסגרת כתב האישום שבנדון.
5. כתב האישום המקורי הוגש ביום 2.5.13. תקופה ממושכת לאחר הגשת כתב האישום התקיימו דיונים מקדמיים.
6. ביום 21.12.14, כשנה וחצי לאחר הגשת כתב האישום, ביקשה באת כוח הנאשם לבטל את כתב האישום בשל אי קיומה של זכות השימוע, וזאת משום שלטענתה ההודעה בדבר זכותו של הנאשם לקיים שימוע לא נשלחה בערבית. כבוד הנשיאה (השופטת עינת רון), בהחלטתה מיום 19.2.15, דחתה את הבקשה.
7. המענה של הנאשם לכתב האישום עבר תהפוכות: תחילה מסרה באת כוח הנאשם בשמו, במסגרת דיון מיום 22.2.15, כי הנאשם כופר בהימצאותו בזמן ובמקום. לטענתה, במועד הרלוונטי לכתב האישום הרכב נגנב מהנאשם ולא היה בחזקתו. עוד ציינה, כי הנאשם אכן הגיע לתחנת המשטרה ומסר תלונה שלפיה רכבו נגנב, אולם הנאשם מכחיש כי מדובר בתלונת כזב. עוד הוסיפה באת כוח הנאשם, כי לנאשם עומדת הגנה מן הצדק, הואיל והתביעה נקטה אכיפה בררנית, בהחלטתה להגיש נגדו כתב אישום דווקא בעבירה מחמירה של הפקרה, לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, ולא בעבירה של עזיבת מקום התאונה ואי השארת פרטים, לפי תקנה 144 לתקנות התעבורה;
- ביום 1.11.15, יומיים לפני דיון ההוכחות הראשון, הודיעה באת כוח הנאשם, כי הנאשם מודה במעורבותו בתאונת הדרכים, אם כי כופר בקיומו של קשר סיבתי בין התאונה ובין הפגיעה הפיסית הנטענת במתלוננים. כן הודיעה כי הנאשם מאשר את עצם מסירת הידיעה למשטרה בדבר גניבת הרכב, אולם לטענתה לא התגבשו היסוד העובדתי והנפשי הנדרשים בעבירה של מסירת ידיעה כוזבת. אשר לעזיבת מקום התאונה, חזרה באת כוח הנאשם על טענותיה בדבר קיומה של אכיפה בררנית והגנה מן הצדק, בשל הפלייתו של הנאשם.
8. ביום 1.11.15, במקביל לשינוי שחל במענה הנאשם לכתב האישום, הגישה באת כוח הנאשם "בקשה למתן צו" הכולל שני חלקים: להורות לתביעה לפרט את השיקולים המנחים אותה בהבחנה בין העבירה של הפקרה ובין העבירה של עזיבת מקום תאונה ואי השארת פרטים; להורות לתביעה להעביר לנאשם את רשימת התיקים וכתבי האישום שהוגשו לבית המשפט במחוז מרכז ובמחוז תל אביב, שבהן יוחסו לנאשמים עבירות של הפקרה או של עזיבת מקום תאונה ואי השארת פרטים, החל מיום 1.1.10 ועד יום 1.1.14. התביעה התנגדה לבקשה.
9. בהחלטת מיום 1.2.16, נעתרתי לחלקה הראשון של הבקשה, והוריתי כי התביעה תעמיד לעיון הנאשם את הנחיותיה, ככל שישנן. קבעתי בהחלטה, כי הנחיות התביעה הן בגדר חומר חקירה רלבנטי להגנתו של הנאשם, וזאת משום טענתו המרכזית, כי הופלה ביחס לנאשמים דומים אחרים שבעניינם הוגש

כתב אישום ביחס לעבירה של עזיבת מקום תאונה ואי השארת פרטים. עוד קבעתי, כי הנאשם הציג תשתית ראייתית ראשונית שלפיה במקרים דומים אחרים - אם כי לא זהים - החליטה התביעה להגיש כתבי אישום נגד הנאשמים בעבירה של עזיבת מקום תאונה ואי השארת פרטים. מכאן, שהנחיות התביעה לעניין זה, ככל שהן קיימות, עשויות להיות רלוונטיות לדיון בטענה, וגם אם אין בנמצא הנחיות רלוונטיות, ראוי שבית המשפט ייקח זאת בחשבון, בהחלטה בדבר אכיפה בררנית.

10. עם זאת, לא מצאתי מקום להיעתר לבקשתו של הנאשם לעיין ברשימת התיקים שבהם הוגשו כתבי אישום במחוז תל-אביב ומרכז בעבירה של הפקרה או בעבירה של עזיבת מקום תאונה ואי השארת פרטים, וזאת משום שההשוואה בין המקרים אינה כמותית אלא איכותית. מכאן, שלא ניתן לצפות מבית המשפט לבחון באופן מעמיק כל תיק ותיק, ודי בתיקים שכבר הוצגו בפני בית המשפט, הן על ידי התביעה והן על ידי ההגנה. כן אפשרתי לצדדים להשלים הפניות לתיקים רלוונטיים במסגרת סיכומיהם.
11. בהמשך להחלטתי הודיע בא כוח התביעה, כי אין הנחיות פורמליות של פרקליטות המדינה בנוגע להגשת כתבי אישום בעבירה של הפקרה, אולם התגבשו כללים המנחים את התביעה בהחלטה אם להגיש כתב אישום בעבירה של הפקרה. בהתאם לכללים אלו שוקלת התביעה כל תיק לפי נסיבות האירוע, מידת הפגיעה והתנהלות הנאשם לאחר הפגיעה.

דיון והכרעה

מתווה הדיון

12. אין כבר מחלוקת כי ביום 21.3.12 עבר הנאשם ברמזור אדום ופגע ברכבם של המתלוננים. בסמוך לאחר התאונה עזב הנאשם את המקום. עוד אין מחלוקת כי לאחר התאונה התקשר הנאשם למעסיקו וביקש מהם שימסרו למשטרה כי רכבו נגנב. כמו כן, ביקש שידווחו כי עזב את מקום עבודתו בשעה 17:00 לערך. בהמשך דיווח הנאשם למשטרה כי רכבו נגנב ממנו יום קודם בשעה 15:30 לערך.
- הואיל והנאשם הודה, טרם תחילת ההוכחות, בביצוע עבירות של נהיגה ללא פוליסת ביטוח, נהיגה בקלות ראש וברשלנות, אי ציות לרמזור אדום ושיבוש מהלכי משפט, יתמקד הדיון רק בסוגיות שנותרו במחלוקת.
13. הדיון יכלול מספר חלקים, שבכל אחד מהם אתייחס לטענות הצדדים, ככל שנטענו:
- החלק הראשון - יסודות העבירה של הפקרה, לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, והעבירה של עזיבת מקום תאונה ואי השארת פרטים, לפי תקנה 144 לתקנות התעבורה.
- החלק השני - האם הוכח שהנאשם ביצע עבירה של הפקרה?
- החלק השלישי - האם עומדת לנאשם הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית בהגשת כתב אישום בעבירה של הפקרה דווקא?
- החלק הרביעי - האם הוכחו יסודות העבירה של מסירת ידיעה כוזבת?

דיון נורמטיבי: העבירה של הפקרה למול העבירה של עזיבת מקום תאונה ואי השארת פרטים

14. בשנת 2011 תוקנה העבירה של הפקרה, לפי סעיף 64א לפקודת התעבורה (תיקון מס' 101) תשע"ב - 2011, שזו לשונה:
- (א) נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נפגע אדם, אשר היה עליו לדעת כי בתאונה נפגע אדם או

עשוי היה להיפגע אדם, ולא עצר במקום התאונה, או קרוב לו ככל האפשר, כדי לעמוד על תוצאות התאונה ולהזעיק עזרה, דינו - מאסר שלוש שנים.

(ב) נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נפגע אדם, ולא עצר במקום התאונה, או קרוב לו ככל האפשר, כדי לעמוד על תוצאות התאונה, או עצר כאמור ולא הזעיק עזרה, דינו - מאסר שבע שנים.

(ג) נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נגרמה לאדם חבלה חמורה או שבה נגדם, ולא עצר ולא הזעיק עזרה כאמור בסעיף קטן (ב), דינו - מאסר 14 שנים...".

15. תכליתה של עבירת ההפקרה נדונה, לא אחת, בפסיקת בית המשפט העליון, אשר קבע כי המטרה הראשונה והמרכזית ביותר שביסוד העבירה היא הבטחת מתן עזרה מיידית לנפגע בתאונה. כן קבע בית המשפט העליון, כי לצדה, שתי מטרות משנה: מניעת התחמקות מאחריות לתאונה; והקלה על יכולתן של רשויות אכיפת החוק לברר כיצד נגרמה התאונה ומי אחראי לה (ראו, למשל: ע"פ 7159/98 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נג(2) 632, 644 (1999); ע"פ 1977/05 גולה נ' מדינת ישראל (2.11.06), בפסקה 19; ע"פ 5000/08 סומך נ' מדינת ישראל (22.3.09), בפסקה 10; ע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל (12.1.11)). משמעות הדבר, כי המטריה הנורמטיבית של עבירת ההפקרה חורגת מהצורך הרפואי הצר, והיא מחילה עצמה על מכלול התנהגותו של הנהג המעורב לאחר רגע הפגיעה. מכאן, שאם לצד עזיבת המקום ללא מתן עזרה, הנאשם גם מוסר למשטרה דיווח שקר, יכולה התנהגות זו להשליך על המסקנות בדבר קיומן של יסודות העבירה. אולם, ברי כי התנהגות מסוג זה אינה יכולה להוות כשלעצמה עבירה של הפקרה, בהיעדר הנסיבות האחרות שבסעיף.

16. העבירה של הפקרה מציבה דרישה של לקיחת אחריות ברובד המשפטי והמוסרי וזאת לצד הרובד הרפואי (ע"פ 9628/09 שרעבי נ' מדינת ישראל (1.3.12); ע"פ 7963/13 לוי נ' מדינת ישראל (16.12.14)). המחויבות לסייע לזולת המצוי במצוקה אף טבועה בתורת המוסר היהודית, והדבר מוצא ביטוי בציווי התורה "לא תעמוד על דם רעך" (ויקרא, י"ט, ט"ז; ראו גם: סנהדרין, ע"ג, א'; רמב"ם רוצח ושמירת נפש, א', י"ד; למבואות נוספות מהמשפט העברי ראו פירוט בחוות דעתו של כבוד השופט אליקים רובינשטיין בפסק דין שרעבי, לעיל).

17. תיקון סעיף 64א לפקודת התעבורה יצר מדרג של חומרה בעבירה של הפקרה, בהתאם ליסוד הנפשי שנלווה לביצוע העבירה וחומרת התוצאה שנגרמה לנפגע בתאונה (ע"פ 3304/14 פראן נ' מדינת ישראל (21.10.14); ע"פ 6864/14 ענאש נ' מדינת ישראל (2.2.15)). בס"ק (א) נקבע הרף הנמוך ביותר של הפקרה הכוללת יסוד נפשי של רשלנות ביחס לפגיעה באדם. בס"ק (ב) נקבע רף גבוה יותר של הפקרה הכוללת יסוד נפשי של מודעות ביחס לפגיעה באדם. בס"ק (ג) נקבע הרף הגבוה ביותר של הפקרה הכוללת יסוד נפשי של מודעות ביחס לחבלה חמורה או הריגת אדם (ע"פ 1825/14 סרחאן נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (7.7.14); ראו גם: דברי הסבר להצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (תיקון מס' 101), התשע"א - 2011, ה"ח 394).

18. העבירה של הפקרה שבסעיף 64א(ב) כוללת מספר נסיבות עובדתיות: נהיגה ברכב; מעורבות בתאונת דרכים שבה נפגע אדם; אי עצירה במקום התאונה או קרוב לו, כדי לעמוד על תוצאות התאונה; או עצירה ללא הזעקת עזרה.

19. החוק אינו מגדיר מיהו "נפגע" או מהי "פגיעה" הנדרשת באדם לצורך קיומה של עבירת ההפקרה? בחלק הארי של הפסיקה השאלה כלל אינה מתעוררת משום שמדובר בפגיעות חמורות שלא מתעורר לגביהן ספק שהן בגדר פגיעה באדם.

במילון החדש מאת אבן שושן (תשכ"ט) מוגדר כך "נפגע" - "סובל, מי שפגע בו אסון או תקלה גופנית בתאונה, בפעולת קרב וכדומה ...".

על הגדרת "הנפגע" ניתן גם ללמוד מדברי חקיקה שונים: סעיף 1 לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975, מגדיר "נפגע" - "אדם שנגרם לו נזק גוף בתאונת דרכים...", והוא מגדיר "נזק גוף" - "מוות, מחלה, פגיעה או ליקוי גופני, נפשי או שכלי לרבות פגיעה בהתקן הדרוש לתפקוד אחד מאברי הגוף שהיה מחובר לגוף הנפגע בעת אירוע תאונת דרכים".

בע"פ 299/63 ברזילי נ' היועמ"ש, פ"ד יז 2746 (1963) קבע בית המשפט העליון - לענין "נפגע" לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונת דרכים, כי:

"... ברור, שהמונח 'פגיעה' טומן בחובו מושג יותר רחב מזה הטמון במונח 'חבלה', שכן לית מאן דפליג כי המונח הראשון מתפשט על כל נגיעה קלה בגופו של אדם, אף אם בעקבותיה לא נתגלו בו סימנים כלשהם, הוא לא סבל כאבים ולא נגרם לו נזק גופני או נפשי כלשהו;..."

(והשוו, למשל: הגדרת "נפגע פוליו", לפי סעיף 2 לחוק פיצוי לנפגעי פוליו, התשס"ז - 2007 - כתושב ישראל שלקה בשיתוק ילדים ונקבע כי המחלה עקב מחלת פוליו; הגדרת "נפגע עבירה", לפי סעיף 1 לחוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א - 2001 - כמי שנפגע מעבירה, וכן בן משפחה של מי שהעבירה גרמה למותו. וכן "הצהרת נפגע", לפי סעיף 18 לחוק נפגעי עבירה שעניינה "נזק גוף, נזק נפשי או נזק לרכוש").

לאור כל המקורות שפורטו, ההגיון והשכל הישר, הגדרת "נפגע" רחבה יותר מהגדרת "חבלה" והיא כוללת כל פגיעה, לרבות פגיעה קלה, ולרבות פגיעה נפשית, גם אם איננה נחזית באופן בולט וגלוי (השוו: עפ"ת (מחוזי, חי') 12939-08-09 **קארם נ' מדינת ישראל** (27.10.09); עפ"ת 71163/99 **גולברייך נ' מדינת ישראל** (1.5.00)).

20. לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, על הנהג לעצור על מנת לעמוד על תוצאות התאונה ולהזעיק עזרה. אין די בעצירה קינטית והעיקר הוא מטרת העצירה (רע"פ 10212/04 **ממן נ' מדינת ישראל** (5.1.05)). חובתו של הנהג אינה מתמצית בעצירת הרכב, אלא עליו להישאר במקום עד למיצוי הליכי הבירור על ידי גורמי הרפואה ונציגי אכיפת החוק. גם אין די בהמתנה עד להגעת הכוחות הרפואיים, ויש לספק לכוחות ההצלה את המידע הדרוש לצורך טיפול מיטבי בנפגע (**פסק דין שרעבי**, לעיל). המינימום הנדרש בהקשר זה מן הנהג הוא להתקרב אל הנפגע, לבדוק מה מצבו, ולהזעיק שירותי רפואה (**פסק דין גולה**, לעיל, בפסקה 34).

21. סעיף 144 לתקנות התעבורה, התש"ל - 1970, שכותרתו "תאונות דרכים שתוצאתה הריגה או פגיעה בגוף" קובע, כדלקמן:

(א) נוהג רכב המעורב בתאונה שכתוצאה ממנה נגדם או נפגע, יפעל לפי הוראות אלה:

(1) יעצור מיד את הרכב במקום התאונה או קרוב אליו ככל האפשר, ולא יזיזו ממקומו אלא אם יש הכרח להשתמש ברכב לצורך ביצוע האמור בפסקה (2) או אם שוטר הרשה את הדבר;

(2) בהתאם לנסיבות המקרה ומקום התאונה, יגיש לכל אדם שנפגע באותה תאונה עזרה מתאימה ובמיוחד -

(א) ידאג למניעת כל נזק נוסף לנפגע;

(ב) יגיש לנפגע עזרה ראשונה שביכלתו להגיש על פי הכשרתו;

(ג) יזעיק למקום התאונה את שירותי ההצלה המקצועיים הנחוצים על פי נסיבות המקרה ובין השאר, אמבולנס, משטרה ומכבי אש;

(ד) ימתין ליד הנפגע עד להגעת שירותי ההצלה המקצועיים;

(ה) במקום שאין אפשרות לפנות את הנפגע באמבולנס ידאג להעברתו ברכב מתאים אחר לתחנת עזרה ראשונה, לבית חולים או לרופא.

(3) "...".

העונש הקבוע בצדה של תקנה 144 לתקנות התעבורה, לפי סעיף 62 יחד עם סעיף 68 לפקודת התעבורה, הוא מאסר לתקופה של שנתיים.

22. מספר נסיבות משותפות לסעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה ולתקנה 144 לתקנות התעבורה: קיומה של תאונה; בתאונה נפגע אדם; החובה לעצור את הרכב במקום התאונה או בסמוך לכך; החובה להזעיק עזרה רפואית; היסוד הנפשי הנדרש הוא של מודעות.

23. סעיף 145א(א) לתקנות התעבורה, שכותרתו "תאונת דרכים שתוצאתה נזק לרכב אחר או לרכוש אחר" קובע, כדלקמן:

"(א) נוהג רכב המעורב בתאונה או בפגיעה ברכב אחר, או ברכוש אחר, שאינו רכב, הנמצא על הדרך או סמוך לה, ונגרם נזק לרכב האחר או לרכוש האמור בלבד, ימסור בו במקום לנוהג הרכב האחר או לבעל הרכוש או לממונה עליו או לשוטר שהזדמן למקום את שמו ומענו, את מספר רשיון הנהיגה שלו ואת מספר הרישום של הרכב שהוא נוהג בו ושם בעליו ומענו, וכן את מספר תעודת הביטוח ושם החברה המבטחת, ויציג לפי דרישתם את התעודות האמורות ואת רשיון הרכב וירשה להעתיק כל פרט הרשום בהם..."

24. להבדיל מסעיף 144 לתקנות התעבורה, סעיף 145 אינן דן בתאונה שבה נפגע אדם אלא בתאונה שתוצאתה נזק לרכב או לרכוש. גם במקרה כזה קיימת חובה לספק מידע ולסייע.

האם הוכח שהנאשם ביצע עבירה של הפקרה אחרי פגיעה?

25. על מנת להוכיח כי הנאשם ביצע עבירה של הפקרה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, על התביעה להראות, כי מתקיימות במקרה דנן הנסיבות העובדתיות שפורטו: נהיגה ברכב; מעורבות בתאונת דרכים שבה נפגע אדם; אי עצירה במקום התאונה או קרוב לו, כדי לעמוד על תוצאות התאונה; או עצירה ללא הזעקת עזרה. כן יש להוכיח מודעות של הנאשם לטיב ההתנהגות ולהתקיימותן של נסיבות ביצוע העבירה.

26. כאמור, מטרתה המרכזית של עבירת ההפקרה היא מתן עזרה מידית לנפגע בתאונה. שתי מטרות המשנה, מניעת התחמקות האחראי לתאונה והקלה על רשויות החוק לברר כיצד אירעה התאונה, אינן יכולות לעמוד לבדן, כאשר לא הוכחה פגיעה בתאונה.

27. בתיק התעוררו מספר מחלוקות באשר לקיומן של הנסיבות העומדות בבסיס סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה. לצורך ההכרעה במחלוקות יש צורך בקביעת ממצאים ומסקנות העולות מהראיות, כפי שיפורט להלן.

האם אכן "נפגע אדם" בתאונה, לפי ההגדרה שבסעיף 64א(ב)?

28. בא כוח התביעה טען, כי הוכח שהמתלוננים נפגעו בתאונה. לצורך זה, די בעדויותיהם של המתלוננים כי חשו כאב כתוצאה מהתאונה. לכך יש להוסיף את התעודות הרפואיות מהן עולה, כי המתלונן סבל מ"צליפת

שוט" והמתלוננת מרגישות ב"טרפזיס" ומכאן כי המתלוננים נפגעו בתאונה, וזאת למרות שלא מדובר בפגיעה קשה. המסקנה כי מדובר בפגיעות כתוצאה מהתאונה נלמדת מהראיות ומהשכל הישר.

29. באת כוח הנאשם טענה לעומת זאת, כי לא הוכח שהמתלוננים נפגעו בתאונה. לטענתה, התעודות הרפואיות אינן תומכות בטענת המתלון כי סבל מסחרחורת ובטענת המתלוננת כי סבלה מכאב צוואר. יתר על כן, לטענתה, המדובר בתלונות סובייקטיביות, שאינן מתאימות ליסודות העבירה של הפקרה. אולם, אפילו סבלו מפגיעות אלו, לא ניתן לבסס קשר סיבתי במידת הוודאות הנדרשת בין התאונה ובין הסחרחורת וכאב הצוואר השכיחים מאוד בקרב האוכלוסייה ועשויים לנבוע משלל גורמים שאינם קשורים לתאונת הדרכים. כן טענה, כי לא ניתן להתייחס לפגיעות נוספות, שלא בא זכרן בכתב האישום.

עוד טענה באת כוח הנאשם, כי אין ליתן כל משקל לעדותו של המתלון, וזאת משום שמדובר בעדות רצופת סתירות ומגמתית שנועדה להשחיר את פניו של הנאשם. בין היתר פירטה סתירות שלטענתה קיימות בנושאים הבאים: הדיווח הרפואי שמסר המתלון לגורמים שונים; אופן יציאתו של המתלון מהרכב; ותיאור מצבו לאחר התאונה. גם אין, לטענתה, ליתן כל משקל לתיאור שמסר המתלון בדבר כווייה בידו, וזאת משום שאין לכך כל תיעוד רפואי והמתלון אף לא ציין זאת בחקירתו במשטרה. עוד הוסיפה וטענה, כי גם בגרסתה של המתלוננת נמצאו סתירות מהותיות היורדות לשורש העניין ומכאן שאין ליתן בה כל אמון. גם אין לייחס, לטענתה, כל משקל לעדותו של עד הראייה יוחנן שררה, שכל עדותו היא סברה.

30. **על מנת ליתן מענה לשאלה אם "נפגע אדם באירוע", אתייחס תחילה לגרסאות המתלוננים ולהערכת מהימנותם.**

31. המתלון מסר בהודעתו במשטרה ובעדותו, כי ביום 21.3.12 נהג ברכב ולצדו ישבה המתלוננת, בתו, שהיא אם לשני ילדים צעירים. המתלון עמד ברמזור אדום, וכאשר הרמזור התחלף החל בפנייה שמאלה. לימינו עמד רכב, שגם החל לפנות שמאלה והסתיר את התנועה ממול. לדבריו, לפתע הגיע רכב ממול, ובזמן שהוא פנה, פגע הרכב האחר בצדו הימני של רכבו שלו. הפגיעה היתה בעוצמה גבוהה, רכבו נמער, נפתחו כריות האוויר, והיה צורך לסייע בחילוץ. כתוצאה מהפגיעה, קיבל מכה מכרית האוויר של הרכב, האבקה שבכרית האוויר גרמה לו צריבה ביד, ונגרמו לו סחרחורת וכאב ראש. לדבריו, היה מבולבל מאוד בעקבות התאונה. עוד הוסיף, כי ראה את המוות מול העיניים, ועד היום הוא רואה את הרכב בסיטום. בבית חולים בדקו אותו במחלקת מיון ואורתופד או נוירולוג, נתנו לו זריקת אנטי טטנוס בשל הכווייה והחשש שיתפתח זיהום. לאחר כמה שעות שוחרר מבית החולים (פרוטוקול הדין, בעמ' 27 - 28; נ/1).

32. **השתכנעתי כי יש לייחס מהימנות מלאה לעדותו של המתלון, שמסר גרסה קוהרנטית, הגיונית ונעדרת סתירות של ממש.** הפגיעה המתוארת היא טבעית וסבירה בהינתן אופי תאונת הדרכים. חיזוק של ממש לגרסת המתלון ניתן למצוא בהקלטת שיחתו למוקד 100 של המשטרה, שבה הוא מדווח כי נפגע בתאונת דרכים, לאחר שהפוגע עבר ברמזור אדום. עוד מסר המתלון באותה שיחה, כי אינו חש בטוב (ת/18).

33. לא מצאתי בפערים שוליים שנמצאו בין גרסאותיו של המתלון כדי לפגוע במהימנותו. המדובר בפערים טבעיים לאור סמיכות הזמנים לתאונת הדרכים, שהיא אירוע טראומתי. המתלון הבהיר, כי לא מסר לפרמדיקים ולבוחן התנועה כי נפגע, וזאת משום שסבר כי כוונתם לפגיעות בגפיים. גם טענת המתלון בדבר טראומה שהתפתחה היא סבירה והגיונית, ובכך יש הסבר מדוע לא תיארה כבר בחקירתו במשטרה. ייתכן גם שלאור החוויה הקשה, לא פירט לפרטים את כל הפגיעות שחוהה. עם זאת, המתלון ציין בחקירת המשטרה כי יש לו צריבה ביד, ובעדותו הוסיף כי מדובר היה בכווייה. גם אם תיאור הכווייה לא הופיע במסמכים הרפואיים, לא מצאתי כי די בכך על מנת לסתור את טענותיו בהקשר זה. ניתן ללמוד על הטרומה והבלבול שחוהה המתלון גם מהעובדה כי במהלך השיחה עם מוקד 100 של המשטרה, שגה בתיאור מיקום התאונה.

סתירות ותמיהות נוספות, ככל שהיו, נוגעות לעניינים שוליים ורחוקים, ואין להן כל השלכה על מהימנותו של המתלונן. יתר על כן, וזה העיקר, לא מצאתי כל סיבה שהמתלונן ימציא דברים מעין אלו, אלמלא היו נכונים (פרוטוקול הדין, בעמ' 29 - 34).

34. המתלונן אמנם המעיט בתיאור הפגיעות בשלב ראשון, בדיווח לפרמדיקים, למוקד 100 ובשיחתו עם אשתו. אולם, אין בכך כדי ללמד על כך שלא נפגע כלל בתאונה. סבירה טענתו של המתלונן בהקשר זה, כי תחילה התמקד בשאלה אם נגרמו פגיעות קשות, ואין כלל מחלוקת כי לא היו פגיעות מסוג זה. גם סביר כי רק בדיעבד הבין המתלונן שנגרמו לו פגיעות נוספות, שאינן פגיעות קשות, כדוגמת כאב ראש וסחרחורת. גם לא מצאתי שיש לייחס כל משמעות לאמירת המתלונן "אבל, אה..." בשיחה למוקד 100, שהרי לא ניתן לבנות תלי תלים על כל הגייה שנאמרה לאחר אירוע טראומתי של תאונת דרכים (שם, בעמ' 35 - 46). בסופו של דבר, המתלונן לא הגזים בתיאורים שמסר ולא טען שאירעו פגיעות נוספות על אלו שדיווח עליהם מלכתחילה. המתלוננים גם לא הגישו תביעה נגד הנאשם בגין נזקי גוף. כל טענות ההגנה, כי המתלונן הוסיף בעדותו תיאורים וניסה להשחיר את פניו של הנאשם - לא הוכחו ונותרו בגדר טענות בעלמא.

35. ניכר גם כי המתלונן ביקש לדייק עד מאוד במהלך עדותו: המתלונן מסר לתביעה, יום לפני עדותו, כי ציין בחקירתו במשטרה שהיה במרחק של 25 ס"מ מרכבו של הנאשם לפני התאונה, אולם הלכה למעשה הוא משער שהיתה זו טעות, והכוונה ל-25 מטרים. המתלונן גם ציין כי ייתכן שמדובר במרחק שונה והוא אינו יכול לומר זאת בוודאות (שם, בעמ' 43 - 45).

36. המתלוננת, שהיא בתו של המתלונן, מסרה בהודעתה במשטרה ובעדותה, כי בעת הפנייה שמאלה, נמנמה, ולפתע הרגישה "בום", עפה קדימה וקיבלה מכה בראש, ככל הנראה כתוצאה מפתיחת כרית האוויר. אביה אמר לה שרכב עבר ברמזור אדום ופגע בהם. הרכב שלהם נפגע מקדימה והיה "מעוך" לחלוטין ולמקום הגיעו אמבולנס ומשטרה. עוד הוסיפה, כי כתוצאה מהפגיעה, נגרמו לה כאב ראש וצוואר, ואילו לאביה נגרמה מעין כווייה וצרבה לו היד (שם, בעמ' 47 - 48; נ/5).

37. **התרשמתי כי גרסתה של המתלוננת היא כנה וסבירה ויש לייחס לה את מלוא המהימנות.** המתלוננת דייקה מאוד בדבריה, סייגה את תשובותיה והדגישה ביחס לנושאים רבים כי אינה זוכרת ואינה יכולה לומר בוודאות. המתלוננת גם הדגישה, כי לא היו על גופה ממצאים חיצוניים, למעט פצע שטחי (פרוטוקול הדין, בעמ' 49 - 53).

38. עדותה של המתלוננת תואמת לחלוטין את עדותו של המתלונן בפרטים העיקריים, והפערים ביניהם, ככל שישנם, נוגעים לעניינים שוליים בלבד. כך למשל, בעוד המתלונן אמר שסייע לו לצאת מהרכב, המתלוננת אמרה שהאב יצא בכוחות עצמו, עם זאת סייגה הדברים ומסרה, כי התעוררה משינה ואינה משוכנעת בדבריה; בעוד שהמתלונן טען כי העלו אותו "בכוח" לאמבולנס בניגוד לרצונו, המתלוננת מסרה כי לא חשה בכך. גם כאן, מדובר בתיאור סובייקטיבי שמסר המתלונן, ולא מצאתי שיש לייחס לו כל משמעות כלשהי.

39. על אודות הפגיעות שנגרמו למתלוננים במהלך התאונה העידו גם הרופאים, ד"ר לב טובבין, ששימש כרופא במגן דוד אדום בעת הרלוונטית, וד"ר דן אפשטיין, שהיה בעת הרלוונטית אורתופד תורן במחלקת מיון בבית החולים קפלן.

40. ד"ר טובבין מסר בעדותו, כי המתלונן טופל תחילה על ידי כונן איחוד והצלה. לפי הדו"ח שרשם, אירעה התנגשות קלה בין הרכבים ובהתאם לדברי הכונן, הנאשם יצא מהרכב בכוחות עצמו. פציעתו של הנאשם לא היתה קשה, לא היו פציעות בולטות, והוא לא היה זקוק לחילוץ. עוד ציין, כי מצבם של שני המתלוננים היה "משביע רצון" (ת/7; ת/8). בעדותו הוסיף, כי המתלוננים בכל זאת פונו לבית החולים למרות מצבם, ולו היו מסרבים להתפנות, לא היו כופים עליהם לעשות כן (פרוטוקול הדין, בעמ' 61 - 64).

41. **לא מצאתי כי יש בעדותו של ד"ר טובבין כדי לתרום להכרעת הדין.** ד"ר טובבין דיווח והעיד על הממצאים שהוא מצא מיד לאחר התאונה, שלפיהם המתלוננים לא נפגעו. ממצאים אלו עולים בקנה אחד עם דיווחם של המתלוננים מיד לאחר התאונה כי לא נפגעו, אלא שהפגיעות בגופם התגלו בשלב מאוחר יותר כאשר הגיעו לבית החולים, ומכל מקום מדובר היה בפגיעות קלות שלא נראו לעין.

42. הוגשה גם תעודה רפואית שערך ד"ר אפשטיין, שלפיה המתלונן מסר עם הגעתו לחדר המיון, כי היה מעורב בתאונת דרכים וכי הוא סובל מסחרחורת. בבדיקת המתלונן נמצאה רגישות קלה בשרירי כתפיים (טרפזיוס). מכאן הגיע ד"ר אפשטיין לאבחנה, כי המתלונן סבל מ"צליפת שוט" (ת/20). כן מסר בעדותו, כי מסקנה זו מבוססת על גרסת המתלונן, בדיקתו, השכל ישר וההיגיון. המדובר בפגיעה הנגרמת בתאונות מהסוג המתואר, ללא פגיעה חזיתית וחבלות, והוא לא מצא צורך לערוך לו בדיקות נוספות (פרוטוקול הדין, בעמ' 20 - 26).

43. **תעודתו של ד"ר אפשטיין ועדותו עולות בקנה אחד עם גרסת המתלונן, שלפיה סבל מסחרחורת וגילה את הפגיעה בעת הגעתו לבית החולים.**

44. מתעודה רפואית שערך ד"ר גיא פינס בעניינה של המתלוננת עולה, כי התלוננה על כאב בפנים כתוצאה מפתיחת כרית האוויר בתאונת דרכים (ת/10).

45. השילוב בין עדויות המתלוננים והתעודות הרפואיות מלמד, כי מדובר היה בתאונת דרכים שלא נגרמו בה פגיעות גוף קשות, והיא הוגדרה כ"קלה" או "קנמטיקה קלה" (ת/3; ת/7; ת/8; נ/8). המתלוננים אף יצאו מהרכב בכוחות עצמם, ואין כל משמעות לשאלה אם סייעו אחד לשני ביציאה מהרכב, אם לאו. לא מצאתי כל סיבה לפקפק בגרסת המתלונן, כי בעקבות תאונת הדרכים נגרמה לו סחרחורת והוא נכווה בידו, ובגרסת המתלוננת כי בעקבות התאונה נגרמו לה כאבים בראש ובצוואר. הראיות הנוספות שפורטו מחזקות את דיווחיהם של המתלוננים וסביר שבדיווחים מסוג זה יחולו שינויים, וזאת משום טיב הפגיעות. כאמור, גם הגיון הדברים והשכל הישר מחזקים את גרסת המתלוננים. גם לא מצאתי כל בסיס לטענה, כי הסחרחורת והכאבים בצוואר, נגרמו בשל סיבות שאינה קשורות לתאונה.

46. **מכאן הוכח כי כתוצאה מתאונת הדרכים נגרמו למתלוננים פגיעות כדלקמן: למתלונן נגרמה "צליפת שוט" וכווייה בידו; ולמתלוננת נגרם כאב ראש וצוואר. אמנם אין מדובר בפגיעות קשות, אולם מדובר בפגיעות כתוצאה מתאונת דרכים שלה היה אחראי הנאשם. למרות שהממצאים הנזכרים הוכחו, כתב האישום ייחס לנאשם אך פגיעה בדרך של סחרחורת שנגרמה למתלונן וכאב בצוואר שנגרם למתלוננת, ומכאן אייחס משמעות רק לפגיעות שיוחסו לנאשם בכתב האישום.**

האם הנאשם עצר במקום התאונה כדי לעמוד על תוצאות התאונה?

47. בא כוח התביעה טען, כי הנאשם אמנם עצר בסמוך למקום התאונה, אולם לא עמד על תוצאות התאונה ועזב את המקום מיד, בסמוך לאחר שיצא מהרכב. עוד ציין, כי גם אם הנאשם נותר במקום, הוא עזב מבלי להזעיק עזרה. בהקשר זה הוסיף וטען בא כוח התביעה, כי בשל שקריו וגרסתו הכבושה, אין ליתן משקל לעדותו של הנאשם, כי הבחין שמצבם של המתלוננים היה איתן והגיע למקום כונן איחוד והצלה בטרם עזב את המקום.

48. באת כוח הנאשם טענה לעומת זאת, כי הנאשם לא ברח מהמקום, אלא עצר את רכבו כדי לעמוד על תוצאות התאונה, המתין במקום כ-10 דקות ומשנוכח הנאשם כי מצבם של המתלוננים איתן וכי הגיעו למקום כוחות הצלה, לא היה מקום להזמנת כוחות הצלה נוספים.

49. **על מה שאירע לאחר התאונה ניתן ללמוד מגרסתם של שני עדי ראיה, מגרסתם של המתלוננים ומגרסתו של הנאשם.**

50. שני עדי ראייה התייחסו למעשיו של הנאשם: לפי גרסתו של יוחנן שררה, עד ראייה לאירוע, הנאשם יצא דרך חלון רכבו והלך "במין ריצה" לכיוון המדשאה. כאשר התקדם לכיוונו, ראה שהנאשם "מתחיל לנטוש את המקום רגלית. הוא היה קצת סערורי ומבולבל" (ת/5). גם עדת ראייה, מרגריטה זחודין מסרה, כי היא עמדה במקום פחות מ-10 דקות ובמשך זמן זה הנאשם עזב את המקום (ת/6).

51. המתלונן מסר, כי בזווית העין ראה את הרכב הפוגע במרחק של כ-40 מטרים מהרמזור. מהרכב הפוגע יצא בחור עם חולצה ירוקה, והוא סבר שגם לו יש צורך להתאושש. אולם, בעת שאנשים טיפלו במתלונן, אמרו לו כי הפוגע ברח מהמקום. בהמשך לכך, הגיע רכב מגן דוד אדום שאסף אותו (פרוטוקול הדיון, בעמ' 28). המתלוננת הוסיפה, כי ראתה אדם יוצא מהרכב השני והולך הצידה. אנשים אמרו לה ולאביה כי הפוגע "בורח", ובדיעבד אכן התברר, כי הנאשם ברח (שם, בעמ' 47 - 48).

52. עתה לגרסתו של הנאשם.

הנאשם הכחיש עד לפני מועד ההוכחות כל מעורבות באירוע וטען כי רכבו נגנב ממנו וכלל לא היה מעורב בתאונת דרכים (ת/1). בעדותו, הודה הנאשם לראשונה, כי היה מעורב בתאונת הדרכים. לדבריו, במועד הרלוונטי היה צעיר בן 20 והופנה לעבוד כשלושה ימים לפני התאונה, בחברת דניה סיבוס, דרך משה סלע מחברת כוח אדם. עוד ציין, כי באותו יום מסר לו מישל לביא, שהיה מנהל העבודה באתר, כי אינו יכול להמשיך לעבוד במקום, משום שאינו מוסמך לעבוד על מנוף. לפיכך, יצא מהעבודה מוקדם כאשר הוא נסער מהפסקת עבודתו. בדרכו מהעבודה חזרה לביתו, היה מטושטש, נסע מהר ולא שם לב שהוא חוצה רמזור אדום. כתוצאה מכך פגע ברכבם של המתלוננים כאשר חצה את הצומת וגם רכבו שלו נפגע בסמוך למקום מושבו. לדבריו, מדובר היה בתאונת הדרכים הראשונה שבה היה מעורב, והוא נלחץ מאוד. מיד לאחר התאונה, החנה את הרכב בצד במרחק של כ-10 - 15 מטרים מהרכב שנפגע ויצא מרכבו. עוד ציין, כי ראה את המתלוננים יוצאים מרכבם והמתלונן שוחח בטלפון וכן דיבר עם אנשים רבים שהיו במקום. עוד הוסיף, כי המתלוננים נראו "בסדר גמור" ו"לא היה עליהם דם". לאחר מכן ראה את אנשי זק"א, עם חולצות זוהרות, שהגיעו למקום. לדבריו, המתלוננים לא היו זקוקים לעזרה והוא עזב את המקום לאחר כעשר דקות. הנאשם הוסיף, כי לאחר שהלך כרבע שעה עד חצי שעה, התקשר לסאלם, חברו, ומסר לו שהיה מעורב בתאונת דרכים והוא בריא. סאלם שאל לגבי האנשים שהיו מעורבים בתאונה והוא אמר לו שהם לא נפגעו. הנאשם גם ביקש מסאלם שיגיע למקום ויאספו. כן התקשר לסלע וללביא ומסר להם, כי היה מעורב בתאונה. לביא שאלו אם יש נפגעים והוא אמר לו שאין נפגעים בכלל, ושגם הוא לא נפגע. עוד מסר ללביא "תגיד שהרכב נגנב", אולם לביא אמר לו שלא ישתף עמו פעולה בעניין. גם לסלע מסר שאין נפגעים. למחרת, גם הלך למשטרה ואמר שהרכב שלו נגנב. הנאשם הוסיף, כי היה לחוץ בעיקר בשל כך שנסע ללא ביטוח, וזאת למרות שאביו ביקש ממנו פעמים רבות לבטח את הרכב, והוא חשש שאביו יגלה כי היה אחראי לתאונה ללא ביטוח. כן ציין, כי הוא מפרנס את הוריו, ובזמן התאונה רצה להתחתן ולא היה לו כסף, ופעל מתוך לחץ וייאוש (שם, בעמ' 68 - 85).

53. בגרסתו של הנאשם נמצאו קשיים בלתי מבוטלים: בראש ובראשונה יש לציין את הכחשתו המוחלטת של הנאשם במעורבותו בתאונה, עד ימים ספורים לפני עדותו. הנאשם לא רק הכחיש את מעורבותו בתאונה מכל וכל במהלך חקירתו, אלא מסר גרסה שקרית לחלוטין, שלפיה לא היה כלל במקום האירוע ורכבו נגנב ממנו. הנאשם הכחיש בחקירתו גם פרטים אובייקטיביים רבים, כמו למשל שמותיהם של לביא ושל סלע, החזקת מכשיר סלולארי, מספרי טלפון, וכיוצא באלו (ת/1; ת/2). הנאשם דבק בגרסתו השקרית, בחקירותיו, בהליך פסילת הרשיון ואף בתחילת שמיעת התיק בבית המשפט. עם זאת, סבירה בעיני טענת הנאשם, כי חשש בעיקר מתגובת אביו הואיל וביצע את התאונה ללא ביטוח, לאחר שאביו דרש ממנו לבטח את הרכב משך תקופה ממושכת. עוד ציין הנאשם בהקשר זה, כי כשנה לאחר שנישא, סיפר על כך לאביו, ובעקבות זאת, החליף ייצוג, ואף שינה את קו ההגנה (שם, בעמ' 72). כן לקחתי בחשבון כי בעדותו קיבל הנאשם על עצמו אחריות לתאונה, ומכאן כי יש בכך כדי לחזק דווקא את מהימנות גרסתו בבית המשפט;

הנאשם ציין, כי לא היה עוזב את המקום לו היו המתלוננים פצועים ואלמלא ניתנה להם עזרה רפואית. עם זאת, הנאשם נעדר השכלה רפואית, והוא כלל לא ניגש למתלוננים על מנת לברר אם הם זקוקים לעזרה, וגם לא הזעיק עזרה למקום (שם, בעמ' 79); הנאשם מסר, כי אינו זוכר כיצד יצא מהרכב ואם יצא מחלון רכבו. עוד ציין כי המתין במקום לפחות כעשר דקות, ועזב את המקום רק לאחר שהבחין כי איש לא נפגע (שם, בעמ' 76).

54. כאן המקום להתייחס לגרסתו של הנאשם, לפיה המתין בסמוך למקום התאונה בין 10 - 15 דקות, קודם שעזב את המקום. הנאשם ככל הנראה הספיק לראות את מתנדב ארגון איחוד והצלה שהגיע למקום כ-3 דקות לאחר האירוע, וזאת משום שגרסתו עולה בקנה אחד עם הראיות האחרות בדבר הגעת המתנדב למקום (נ/8). עם זאת, אין כל ראיה כי הנאשם היה במקום זמן כה ממושך, כטענתו. הנאשם גם העריך כי ערך את שיחות הטלפון לסאלם, לביא וסלע כ-10 דקות אחרי התאונה. אולם, עיון בפלט השיחות מלמד כי ערך את השיחות מיד אחרי התאונה. עיון בפלט השיחות גם מלמד, כי לא סבירה טענתו של הנאשם, כי ערך את השיחות עמם לאחר שכבר עזב את המקום, אם אמנם נכונה טענתו כי המתין במקום כ-10 דקות (שם, בעמ' 85 - 86; נ/7). גרסתו של הנאשם גם סותרת את עדויות עדי הראייה, כפי שפורטו, בדבר עזיבתו של הנאשם את האירוע זמן קצר אחרי.

55. **מכל האמור עולות המסקנות העובדתיות הבאות: הנאשם לא התקשר למשטרה או למד"א, כמצופה מאדם שהיה מעורב בתאונה. הנאשם גם לא ניגש למתלוננים על מנת לברר את מצבם. הנאשם לא המתין במקום 10 דקות, וככל הנראה מדובר היה בהרבה פחות מזה. מכאן, שהנאשם לא עצר כדי לעמוד על תוצאות התאונה ולא הזעיק עזרה.**

האם הנאשם היה מודע לכך ש"נפגע אדם"?

56. לטענת בא כוח התביעה, על מודעותו של הנאשם לכך שנפגע אדם ניתן ללמוד מפגיעתו ברכב נוסע בצומת; מעוצמת הפגיעה; מהנזקים לשני כלי הרכב; ומהודאת הנאשם עצמו בפני משה סלע לאחר התאונה. לטענתו, אין ליתן כל אמון בגרסת הנאשם לאור שקריו בחקירה וגרסתו המתפתחת ומכאן כי אין לאמץ גרסתו בדבר היעדר מודעותו. לחלופין טען, כי הנאשם, לכל הפחות, עצם את עיניו, שכן חשד שנפגעו בתאונה אנשים ונמנע מלברר חשד זה.

57. לטענת בא כוח הנאשם, גם אם יקבע בית המשפט כי המתלוננים אכן נפגעו באירוע, הנאשם לא ידע ולא יכול היה לדעת שהמתלוננים נפגעו בתאונה. לטענתו, לא ניתן להבחין בסחרחורת וכאב צוואר, והנאשם היה במקום כ-10 דקות וראה שהמתלוננים לא נפגעו. יתר על כן, המתלוננים בעצמם שללו פגיעות מיד לאחר האירוע. חיזוק לכך שהנאשם לא ידע שהמתלוננים נפגעו ניתן למצוא, לטענתו, בעדותו של מישל לביא, שלפיה הנאשם מסר לו כי אין נפגעים במקום. גם אין לייחס, לטענתו, כל משקל לעדותו של משה סלע בהקשר זה. סלע נחקר במשטרה כחצי שנה לאחר האירוע, ומסר גרסאות שונות וסותרות לעניין הדברים שמסר לו הנאשם בשאלה אם היו נפגעים בתאונה. סלע גם הציג את הנאשם באור שלילי בנושאים נוספים ומכאן שפיתח אנטגוניזם נגד הנאשם ואין להתייחס אליו כעד אובייקטיבי.

58. **ההחלטה בדבר קיומה של מודעות אצל הנאשם בדבר פגיעתו במתלוננים אינה נקייה מספקות. מחד גיסא, לא ניתן להתעלם מהתנהגותו של הנאשם לאחר מעשה המלמדת, כי היה מודע לאחריותו לתאונה, שבמסגרתה עבר באור אדום ופגע ברכב אחר. נסיונותיו של הנאשם להסתיר את מעורבותו בתאונה עשויים היו ללמד על כך שהיה מודע לפגיעה במתלוננים (ראו, למשל: ת"פ (מחוזי, י-ם) 55319-09-11 מדינת ישראל נ' שובל, בפסקה 16 (1.9.14)).**

59. **מאידך גיסא, ולמרות הקושי לייחס מהימנות לנאשם, אין בידי לדחות את גרסתו, שטרם עזב את המקום, ראה את המתלוננים יוצאים מרכבם ומשוחחים עם אחרים, שהרי גרסה זו עולה בקנה אחד**

עם גרסאות המתלוננים ועדי הראייה. מדברי המתלוננים וכן מגרסאות עדי הראייה עולה, כי הפנו את תשומת ליבם של המתלוננים לכך שהנאשם עוזב את האירוע, כאשר המתלוננים כבר היו מחוץ לרכב, מכאן, שהנאשם היה נוכח במקום זמן מה, גם אם אין מדובר, כטענתו, במשך 10 דקות. יתר על כן, המתלונן עצמו דיווח לפרמדיקים ואף לבוחן התנועה כי לא נפגע בתאונה. מכאן, שגם לעמדת המתלונן, בשלבים הראשונים של האירוע, הוא לא סבר שנפגע באירוע. אין משמעות הדבר, כי יש לדחות את עדות המתלונן כי נפגע באירוע, אלא שבאותה העת, בסמוך לאחר התאונה, לא היה המתלונן מודע לפגיעה. גם המתלוננת לא דיווחה על פגיעות חיצוניות כלשהן. ברי, כי בנסיבות אלו, טענת הנאשם, כי לא היה מודע לכך שהמתלוננים נפגעו - היא סבירה והגיונית. יתר על כן, גם אין בידי לדחות את טענת הנאשם, כי התנהגותו לאחר מעשה נבעה בעיקר בשל חששו שאביו יגלה כי לרכב אין ביטוח. גרסה זו גם מהווה הסבר מספק - אם כי לא מקובל - בדבר מעשיו של הנאשם לאחר מעשה, ולא השתכנעתי כי יש בדיווח השקר של הנאשם למעסיקו ולאחר מכן למשטרה, כדי ללמד על כך שידע כי בתאונה נפגעו אנשים.

60. כאן המקום להתייחס לטענה, כי הנאשם הודה בכך שהיו נפגעים בתאונה מיד לאחר האירוע, וזאת במסגרת שיחה עם מעסיקו, משה סלע. נשמעו שתי עדויות לעניין דיווחו של הנאשם לאחר התאונה: מישל לביא, שהעסיק את הנאשם באותה העת באתר של חברת דניה סיבוס באמצעות חברת כוח אדם, מסר בעדותו, כי הנאשם התקשר אליו ומסר כי היה מעורב בתאונת דרכים. לשאלתו אם ישנם פצועים בתאונה, ענה הנאשם כי "בקושי פגע ברכב השני", משמע שלא היו פצועים; לעומת זאת, משה סלע, מנהל חברת כוח האדם, מסר תחילה, כי הנאשם אמר בשיחת הטלפון שערך אליו לאחר האירוע, כי יש נפגעים. לאחר מכן הבהיר, כי הוא זה ששאל את הנאשם אם יש פצועים, והנאשם אמר כי אינו יודע וייתכן שיש ילד פצוע. בהמשך לכך, דיווח מיד למשטרה על מנת שניתן יהיה לסייע לפצועים. כן מסר סלע כי שוחח עם לביא ועם סאלם, חברו של הנאשם, שמסר כי הוא נמצא עם הנאשם ואין במקום פצועים (שם, בעמ' 37).

61. לא ניתן להתעלם מהקושי שמציבה גרסתו של סלע, וזאת בעיקר משום שגרסה זו עברה מספר גלגולים: סלע נחקר במשטרה רק כ-5 חודשים לאחר האירוע; בחקירתו מסר כי הנאשם ציין, כי ייתכן שבמקום ישנו פצוע קל; לעומת זאת, בעדותו הוסיף תחילה כי מדובר היה בילד, ולאחר מכן מסר, כי מדובר היה במשפחה. סלע, ככל הנראה, לא דייק בתיאור פרט זה, משום שאין כל אינדיקציה שהיה במקום ילד; יתר על כן, התיאור שמסר סלע אינו עולה בקנה אחד עם התיאור שמסר לביא, שלפיו הנאשם מסר לו שאין במקום נפגעים. סלע גם טען בעדותו, כי נזכר בדברים מתוך ה"ת מודע", והדבר מעלה חשש כי אין המדובר בפרטים המעוגנים במציאות העובדתית. לאור הקשיים הללו לא ניתן לקבוע, אך על בסיס גרסתו של סלע בלבד, כי הנאשם היה מודע לכך שנמצאים פצועים במקום.

62. **מכאן שלא הוכחה מודעתו של הנאשם לפגיעה במתלוננים, אולם הוכחה קיומה של רשלנות, וזאת משום שבשל טיבה ואופייה של התאונה "היה עליו לדעת כי בתאונה נפגע אדם או עשוי היה להיפגע באדם" ובנסיבות אלו היה עליו לגשת אל המתלוננים ולברר זאת, ולהמתין במקום עד לבוא כוחות ההצלה, מד"א והמשטרה. מכאן, שהנאשם עונה על תנאי סעיף 64א(א) לפקודת התעבורה (ראו: עפ"ת (מחוזי, מרכז) 29086-04-13 בראנץ' נ' מדינת ישראל (31.7.13)).**

63. באת כוח הנאשם, מיקדה טענותיה במהלך המשפט עצמו בתחולתה של תקנה 144 לתקנות התעבורה. לעומת זאת, בסיכומיה מיקדה טענותיה בתקנה 145 לתקנות התעבורה, דווקא, ורק לחלופין בתקנה 144.

64. **לאור המסקנות שאלהן הגעתי, תקנות 144 ו-145 לתקנות התעבורה כלל אינן מתאימות למקרה דנן. תקנה 144 אינה רלוונטית לנסיבות העניין, משום שנקבע כי לנאשם לא היתה מודעות לאחת מנסיבות העבירה, והיא פגיעתו במתלוננים. למעשה, לאור טענת באת כוח הנאשם, כי לנאשם לא היתה מודעות, כאמור, לא נהיר כלל כיצד טענה, בה בעת, כי יש להרשיעו לפי תקנה 144 לתקנות**

התעבורה, שגם בה נדרש יסוד נפשי של מודעות (ראו, למשל: ע"פ (מחוזי, נצ') 1205/04 ממנ נ' מדינת ישראל (26.10.04); פסק דין גולברייך, לעיל). גם תקנה 145 לתקנות התעבורה אינה רלוונטית לנסיבות העניין, וזאת משום שנקבע כי היתה פגיעה במתלוננים, ואילו תקנה 145 דנה בתאונה שבה הפגיעה היתה רק ברכב או ברכוש.

הגנה מן הצדק ואכיפה בדרנית ביחס לעבירה של הפקרה

65. בא כוח התביעה טען, בהקשר זה, כי יש לדחות את טענת הנאשם להגנה מן הצדק, משום שהנאשם לא הופלה ביחס לאחרים והתביעה לא פעלה מתוך שרירות ושיקולים זרים. התביעה פעלה בהתאם לפסיקת בתי המשפט, וזאת גם אם אין בנמצא הנחיות רשמיות של התביעה אשר לעבירה הנדונה. מכאן, שההחלטה בדבר בחירת סעיף האישום מסורה בידי התביעה ואין מקום להתערב בשיקול דעתה של התביעה באשר להעמדת הנאשם לדין בעבירה ההפקרה, דווקא.

66. באת כוח הנאשם טענה, כי אין בנמצא הנחיות לתביעה על העמדה לדין בעבירה של הפקרה למול עזיבת מקום תאונה ואי השארת פרטים, וזאת בניגוד להנחיות הקיימות בעבירות דומות אחרות. בתי המשפט כבר הביעו דעתם כי מצב דברים זה אינו תקין וראוי היה שהתביעה תגבש מדיניות אחידה. עוד טענה, כי עלה בידיה להראות עשרות מקרים אחרים שבהם הגישה התביעה, בנסיבות דומות לענייננו, כתבי אישום בעבירה המקלה של עזיבת מקום תאונה ואי השארת פרטים ומכאן שהנאשם הופלה ביחס לאחרים. לטענתה, ההגנה עמדה בהרבה מעבר לדרישה שפורטה בפסיקה, על מנת שהנטל יעבור לתביעה להראות כי היא פועלת באופן אחיד ושוויוני בנסיבות דומות. דא עקא, כי התביעה הגישה מקרים ספורים בלבד, שיש לאבחן אותם מהמקרה שלפנינו, משום שמדובר במקרים שבהם היתה פגיעה חמורה יותר, או שהפוגע נטש מיד את המקום מבלי לעצור כלל.

יתר על כן, לטענת באת כוח הנאשם, החלטת התביעה להגיש כתב אישום בעבירה של הפקרה במקרה הנדון, בין היתר, בשל התנהגותו של הנאשם לאחר התאונה, בשיבוש מהלכי משפט ומסירת ידיעה כוזבת - אינה סבירה ואינה מעוגנת בדין. יש בה כדי להעמיד את הנאשם לדין פעמיים בגין אותם מעשים. עוד הוסיפה וטענה, כי בהתאם לסעיף 34כא לחוק העונשין, כאשר דין ניתן לפירושים סבירים אחדים לפי תכליתו, יוכרע העניין עם הפירוש המקל ביותר עם מי שאמור לשאת באחריות פלילית, ומכאן שיש לזכות את הנאשם מעבירה של הפקרה ולהרשיעו בעבירה על תקנה 145 או לחלופין תקנה 144 לתקנות התעבורה.

67. **דיו רב נשפך לשווא בסוגיית ההגנה מן הצדק.**

לאור המסקנה אליה הגעתי, שלפיה היתה פגיעה במתלוננים, אולם הנאשם לא היה מודע לפגיעה זו, כבר אין עוד רלוונטיות לטענות באת כוח הנאשם בדבר קיומה של הגנה מן הצדק. גם אם אקבע כי התביעה נקטה אכיפה בדרנית, המסקנה אינה יכולה להיות כי יש להרשיע את הנאשם לפי תקנות 144 או 145 לתקנות התעבורה, וזאת משום שאין יכולות לחול על המקרה הנדון. למעשה, טענת באת כוח הנאשם, כי אין מודעות של הנאשם לפגיעה אינה מתיישבת עם טענתה כי יש להרשיעו בעבירה לפי תקנה 144 לתקנות התעבורה.

68. עם זאת, פטור בלא כלום אי אפשר, ואעיר מספר הערות לעניין זה. הדמיון בין תכלית והוראות סעיף 64א לפקודת התעבורה ובין תכלית והוראות תקנה 144 לתקנות התעבורה מעורר אי נחת, כאשר העונש בצדו של סעיף 64(ב) הוא מאסר לתקופה של 7 שנים ובצדה של תקנה 144 מאסר לתקופה של שנתיים בלבד. בתי המשפט עמדו, לא אחת, על כך שראוי היה שהמחוקק ייתן דעתו על הגדרת העבירות, באופן שלא תהא חפיפה בין הסעיפים, ובפרט לאור הפער בין העונשים (ראו, למשל: פסק דין גולה, לעיל, בפסקה 42 לפסק דינה של כבוד השופטת עדנה ארבל; פסק דין ימיני, לעיל, בפסקה 68-69 לפסק דינו של כבוד השופט יצחק עמית; ת"פ (מחוזי, נצרת) 3577-05-15 מדינת ישראל נ' חטאב, בפסקה 79

(8.5.16); ת"פ (מרכז) 38270-12-11 **מדינת ישראל נ' לוי** (17.4.13); כן ראו מאמרו של פרופ' שניאור זלמן פלר, "חובות נוהג כלי-רכב כלפי נפגע בתאונת דרכים" **משפטים** ו (תשל"ד - ל"ו) 451, בעמ' 457 - 458).

למרות התיקון בסעיף 64א לפקודת התעבורה שנערך בשנת 2011, נותרה תקנה 144 על כנה. נכון אמנם, כי בנסיבות אלו, ההחלטה בדבר סעיף החוק המתאים היא בידי התביעה, ובלבד שנסיבות העניין מתאימות לעבירה (ע"פ 66/88 **מדינת ישראל נ' אפרתי** (18.5.89)). עם זאת, ניתן היה לצפות, כי התביעה תקבע הנחיות ברורות מתי יש להגיש כתב אישום לפי כל אחד מהסעיפים, וזאת על מנת למנוע הפליה בין נאשמים, ובפרט לאור עיגונה של ההגנה מן הצדק בסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי. יתר על כן, הפרקליטות פרסמה הנחיות במקרים אחרים שבהם קיים דמיון רעיוני בין סעיפי חוק, שלצדם עונשים שונים (ראו, למשל: הנחיית פרקליט המדינה מס' 2.17 מדיניות התביעה בהעמדה לדין של נהגים המנהלים מרדפים בכביש (6.11.06); הנחיית פרקליט המדינה מס' 2.10 מדיניות התביעה לגבי עבירות של חבלה ברכב (1.8.02)). לא מצאתי כל הסבר מדוע במקרה דנן אין הנחיות דומות בנמצא.

69. לכך יש להוסיף, כי עיון בעשרות כתבי האישום שהגישה באת כוח הנאשם מלמד כי ישנם מקרים לא מעטים הדומים לענייננו, ואף חמורים יותר, שבהם הוגשו כתבי אישום לפי תקנה 144 או 145 לתקנות התעבורה. לא קיבלתי כל הסבר מהתביעה מדוע באותם מקרים נבחרה דווקא ההוראה המקלה, בעוד שבמקרה דנן נבחרה ההוראה המחמירה.

70. מכל מקום, הערתי כל זאת למעלה מן הצורך במקרה דנן, הואיל והמקרה דנן אינו מתאים להחלת תקנות 144 ו-145 לתקנות התעבורה, כפי שכבר ציינתי. גם לא דנתי בשאלה אם היה מקום לקבל את הטענה בדבר הגנה מן הצדק, לו היתה מוכחת מודעותו של הנאשם לפגיעה.

מסירת ידיעה כוזבת

71. לפי סעיף 243 לחוק העונשין:

"המוסר לשוטר או למי שמוסמך להגיש תביעה פלילית, ידיעה על עבירה כשהוא יודע שהידיעה כוזבת, דינו - מאסר שלוש שנים, ואם העבירה היא פשע - מאסר חמש שנים; ואין נפקא מינה אם הוגשה תביעה פלילית בעקבות הידיעה ואם לאו".

72. **עיקרה של העבירה "בהטרדת חינו" של המשטרה ודי בכך שכוונת מוסר הידיעה היתה "הנעת גלגלי המנגנון של המשטרה לשווא" על מנת שתתגבש העבירה, ואין נפקא מינה אם בפועל נפתחה החקירה שלא מכוח הפרט הכוזב שבהודעה. כאשר נמסר מידע כוזב אשר לא הניע את מנגנון החקירה, אין בעצם מסירתו כדי לבסס הרשעה בעבירה הנדונה ואפשר שיהא בו כדי לבסס הרשעה בנסיגין לעבור עבירה, כאמור (יעקב קדמי על הדין בפלילים - חוק העונשין, חלק שלישי, בעמ' 1569 - 1572 (מהדורה מעודכנת, 2006)).**

73. בא כוח התביעה טען, כי התקיימו כל יסודות העבירה של מסירת ידיעה כוזבת: למחרת היום שבו אירעה תאונת הדרכים, ניגש הנאשם למשטרה ומסר לחוקרת תלונה בדבר גניבת רכבו; המשטרה נאלצה, אפוא, להקצות חוקרת לגביית ההודעה. הרכב הוכרז כגנוב והתיק גם הועבר לקצין חקירות. בהמשך לכך, ולאור הכחשת הנאשם, גם נאלצה המשטרה להוציא מחקרי תקשורת כדי להפריך את גרסת הנאשם שלא היה במקום התאונה. מדובר, אפוא, בהטרדת חינו של המשטרה על משאביה המצומצמים, גם אם מדובר בפעולות חקירה מעטות שבוצעו בעקבות מסירת הידיעה. לחלופין טען בא כוח התביעה, כי אם בית המשפט יגיע למסקנה שמנגנון החקירה לא הופעל, יש במעשיו של הנאשם, לכל הפחות, כדי להביא להרשעתו בעבירה של נסיגין לעבור עבירה של מסירת ידיעה כוזבת.

74. באת כוח הנאשם טענה, כי התלונה על גניבת הרכב נבלעת בעבירה של שיבוש מהלכי משפט, אשר עליה לקח הנאשם אחריות. עוד טענה, כי אין מקום להרשיע את הנאשם בעבירה של מסירת ידיעה כוזבת, משום שלא התגבשו יסודותיה של העבירה. המשטרה לא ביצעה פעולת חקירה כלשהי על מנת לחקור את תלונת הגניבה, וזאת משום שבעת הגשת התלונה המשטרה כבר ידעה, כי הנאשם היה מעורב בתאונה עם הרכב שנטען כי נגנב. מכאן, שכל פעולות החקירה נעשו בקשר לחקירת תאונת הדרכים והעבירות הנובעות ממנה. לטענתה, עצם מסירת התלונה על גניבת הרכב, לא יכולה לענות על יסודות העבירה, משום ש"לא הניעה את גלגלי החקירה", והיא מתאימה יותר לעבירה של שיבוש מהלכי משפט, שהנאשם ממילא מואשם בה.

עוד טענה בהקשר זה, כי לא רק יסודותיה העובדתיים של העבירה אינם מתקיימים, אלא גם היסוד הנפשי. מטרת הנאשם היתה להרחיק עצמו מהתאונה בשל היעדר הביטוח והוא לא התכוון להפעיל את מנגנון החקירה.

75. לעניין העבירה של שיבוש מהלכי משפט ומסירת ידיעה כוזבת, העידו העדים הבאים: מר מישל לביא, מנהל עבודה בחברת דניה סיבוס, אשר פיקח על הנאשם בעת שעבד במועד הרלוונטי באתר בנייה; מר משה סלע, מנהל בחברת כוח אדם שסיפקה לחברת דניה סיבוס עובדים, ובכלל זה הפנתה אליהם את הנאשם.

76. בעדותו מסר מישל לביא, כי הנאשם הועסק באותה העת באתר של חברת דניה סיבוס באמצעות חברת כוח אדם, והוא היה מרוצה מהנאשם. עם זאת, הנאשם היה אמור להיות מועסק בתפקיד מקצועי, ולא היו לו התעודות הנדרשות, ומטעם זה נאלץ להפסיק עבודתו באתר. ביום עבודתו האחרון באתר, הנאשם עזב בשעה 13:30, ובשעה 17:00 לערך, התקשר אליו וביקש כי ידווח שהוא היה באתר עד לשעה 17:00, משום שהיה מעורב ב"תאונת דרכים קטנה ושהכל בסדר". לדברי לביא, הוא הבהיר לנאשם, כי אין בדעתו לשתף עמו פעולה, והוא אף ביקש ממנו כי יפנה לתחנת המשטרה וידווח על כך. אולם הנאשם אמר "די, נמאס לי מהחיים" וניתק את שיחת הטלפון. לביא הוסיף, כי הנאשם היה נשמע די מיואש בשיחה והוא התרשם שהנאשם במצוקה ורצה לסייע לו. בהמשך לכך, שלח לביא הודעה לעובדים בחברה על אודות האירוע ובקשתו של הנאשם. כן שוחח עם משה סלע, כמנהל חברת כוח האדם ששלחה אליו את הנאשם, והבין ממנו כי גם עמו שוחח הנאשם (ת/11; פרוטוקול הדיון, בעמ' 29 - 34).

לביא הוסיף, לאחר שעניין בהודעתו במשטרה, כי הנאשם "ביקש להגיד שהרכב נגנב" (שם, בעמ' 30). כאשר נשאל בחקירתו הנגדית אם ייתכן שהנאשם ביקש לומר לו שבכוונתו לדווח שהרכב נגנב אמר לביא, כי הואיל והנאשם שייך לפזורה הבדואית, ייתכן שיש לו קשיים בשפה, ותיאורטית יכול להיות שלכך התכוון (שם, בעמ' 34). עם זאת לביא הבהיר, כי באותה העת, לא כך הבין את הדברים, אלא להבנתו הנאשם מבקש ממנו לדווח שרכבו נגנב, אם כי לא אמר בדיוק למי יש לדווח (שם, בעמ' 35 - 36).

77. **לא מצאתי כל תמיהה או סתירה בעדותו של לביא ויש לייחס לו את מלוא המהימנות.** לביא נמנע מלמסור מידע שלא זכר וציין מספר פעמים במהלך עדותו, כי הואיל ומדובר באירוע שאירע לפני זמן רב, הוא מתקשה לזכור את המועדים ואת סדר הדברים המדויק. ניכר גם, כי לביא גילה אחריות, ולמרות רצונו שלא לשתף פעולה עם תכניתו של הנאשם להסתיר את מעורבותו בתאונה, גם דאג בכנות לנאשם ורצה לסייע לו. לביא גם הסכים לפרש את דבריו של הנאשם, אשר לגניבת הרכב, באופן מקל עם הנאשם, וגם בהקשר זה ניכר, כי ביקש שלא להזיק לנאשם שעליו הוא מרחם, באמת ובתמים.

78. סלע מסר בעדותו, כי הנאשם התקשר אליו בשעות הצהריים, מסר כי היה מעורב בתאונת דרכים בגבול נס ציונה - רחובות והשאיר שם את הרכב. הנאשם ביקש כי אם יתקשרו אליו מהמשטרה שיאמר, כי הרכב נגנב מחנייה ברמלה. סלע מסר תחילה, כי הנאשם אמר לו שיש נפגעים. אולם לאחר מכן הבהיר, כי הוא זה ששאל את הנאשם אם יש פצועים, והנאשם אמר כי אינו יודע וייתכן שיש ילד פצוע. בהמשך לכך, דיווח מיד

למשטרה על מנת שניתן יהיה לסייע לפצועים. כן שוחח עם לביא ועם סאלם, חברו של הנאשם, שמסר כי הוא נמצא עם הנאשם ואין במקום פצועים (שם, בעמ' 37).

79. **לא התעלמתי מפערים שנמצאו בין גרסתו של סלע ובין גרסתו של לביא:** סלע מסר במשטרה, כי הנאשם ברח מהעבודה, אולם מגרסתו של לביא עולה, כי הנאשם עזב בהסכמה את האתר. עם זאת, דיווחו של סלע על כך שהנאשם ברח ממקום העבודה היה בגדר מסקנה שלו מתוך האירועים, והואיל ולפי הבנתו הנאשם אמור היה להיות באתר הבנייה באותן שעות (שם, בעמ' 38 - 39); כן עמדתי כבר למעלה על המשמעות שיש לייחס לפערים שנמצאו בגרסתו של סלע באשר לדברים שמסר הנאשם על אודות נפגעים. עם זאת, **לא מצאתי כי יש באלו כדי לפגוע בגרסה המשותפת של לביא וסלע, שממנה עולה כי הנאשם ביקש מהם לדווח דיווח שקר לגבי תאונת הדרכים.**

80. עוד העיד בוחן תנועה, חגי דברת. בעדותו מסר, כי הגיע לזירה לאחר הדיווח על אודות התאונה, הוא ערך סקיצה, צילם תמונות וחקר את המעורבים. בהמשך לכך, קיבל מידע נוסף וערך דו"ח (ת/12 - ת/14, ת/16 - ת/18). בעדותו מסר, כי לפי הבדיקה שערך, הרכב שהיה מעורב בתאונה, דווח כגנוב על ידי הנאשם (ת/15).

בעדותו הוסיף, כי בבוקר למחרת התאונה, יצר סלע קשר עם המשטרה, ובשיחה עמו מסר, כי הנאשם אמר לו שאם המשטרה תחפש אותו, שיאמר כי היה בעבודה באותו זמן. באותה שיחה מסר לו סלע, כי הנאשם שוחח גם עם לביא, ובהמשך לכך שוחח גם עמו. מהדברים שמסרו לו סלע ולביא הבין, כי הנאשם יצר עם שניהם קשר על מנת שישתפו עמו פעולה וימסרו כי הנאשם היה בעבודה, בזמן שלא היה שם. בהמשך לכך, גם ערך איכון טלפונים, על מנת לוודא כי הנאשם היה במקום התאונה (פרוטוקול הדין, בעמ' 48 - 51, 53 - 54).

81. בהמשך לכל אלה, הנאשם אכן הגיש תלונה למשטרה, בטענה שרכבו נגנב ביום 22.3.15. בתלונה טען, כי הרכב נגנב בשעה 15:30 (ת/15; ת/19).

82. בעדותה של החוקרת יערי בן שלום הוסיפה, כי לא נערכה כל פעולת חקירה בתיק, והיא אך העבירה את התיק לקצין החקירות (פרוטוקול הדין, בעמ' 57 - 59).

83. **לאחר שבחנתי את מכלול הראיות הגעתי למסקנה, כי הנאשם ביצע עבירה של ניסיון למסירת ידיעה כוזבת. הנאשם הגיש תלונה במשטרה, במטרה להניע את המשטרה לחקור את טענתו בדבר גניבת רכבו. אין כל משמעות לטענת זאת כוח הנאשם, כי הנאשם אך ביקש למנוע מאביו לגלות כי הוא נוהג ללא ביטוח. ייתכן שזו היתה מטרתו, אולם הדרך בה בחר, היא להביא את המשטרה לחקור גניבת רכב. מכאן, כי היתה לו מודעות בהגשת התלונה. גם מעשיו של הנאשם טרם הגשת התלונה, ובקשותיו ממעסיקיו כי ידווחו דיווח שקר למשטרה מעידים על כוונתו. עם זאת, העבירה לא הושלמה וזאת משום שלא עלה בידו "להניע את גלגלי החקירה". לא נערכו פעולות חקירה כלשהן לגבי גניבת הרכב, וזאת משום שהמשטרה ידעה כבר באותה העת, כי הרכב לא נגנב, וכל יתר פעולות החקירה נערכו בקשר לעבירות האחרות שבהן הואשם הנאשם. העבירה של ניסיון למסירת ידיעה כוזבת אינה נבלעת בעבירה של שיבוש הליכי חקירה, וזאת משום שיסודותיה העובדתיים שונים. בעוד שהעבירה של שיבוש הליכי חקירה מתמקדת בשיחות הנאשם עם מעסיקיו, וכן בחקירתו המאוחרת בתיק דן במשטרה, העבירה של ניסיון למסירת ידיעה כוזבת מתמקדת בתלונתו בדבר גניבת הרכב.**

סוף דבר

84. הנאשם הודה, טרם תחילת ההוכחות, בביצוע עבירות של נהיגה ללא פוליסת ביטוח, נהיגה בקלות ראש,

אי ציות לרמזור אדום ושיבוש מהלכי משפט.

85. מכאן שאני מרשיעה את הנאשם בעבירה של נהיגה ללא פוליסת ביטוח, לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי; בעבירה של נהיגה בקלות ראש וברשלנות שגרמה לתאונת דרכים בה נחבל אדם וניזוק רכוש, לפי סעיף 262(2) יחד עם סעיף 38(2) לפקודת התעבורה; בעבירה של אי ציות לתמרור (רמזור אדום), לפי סעיף 22(א) לתקנות התעבורה; ובעבירה של שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין.
86. השתכנעתי כי יש להרשיע את הנאשם בעבירה של הפקרה, לפי סעיף 64א(א) לפקודת התעבורה ולזכותו מעבירה של הפקרה, לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, וזאת מהטעמים הבאים:
- א. הנאשם פגע ברכבם של המתלוננים וכתוצאה מכך נפגעו המתלוננים; למתלונן נגרמה "צליפת שוט" וכווייה בידו; למתלוננת נגרם כאב ראש וכאבים בצוואר. עם זאת, כתב האישום ייחס לנאשם אך שגרם למתלונן סחרחורת ולמתלוננת כאב בצוואר, והתביעה לא ביקשה בסיכומיה לייחס לנאשם יותר ממה שכתב האישום ייחס לו. מכאן, שאני קובעת, כי הנאשם גרם למתלונן סחרחורת ולמתלוננת כאב בצוואר.
- ב. הנאשם לא התקשר למשטרה או למד"א, כמצופה מאדם שהיה מעורב בתאונה. הנאשם גם לא ניגש למתלוננים על מנת לברר את מצבם. הנאשם עמד במקום דקות ספורות ועזב את המקום. מכאן, שהנאשם לא עצר כדי לעמוד על תוצאות התאונה ולא הזעיק עזרה.
- ג. עם זאת, לא הוכחה מודעתו של הנאשם לפגיעה במתלוננים, אלא קיומה של רשלנות בלבד. בשל טיבה ואופייה של התאונה "היה עליו לדעת כי בתאונה נפגע אדם או עשוי היה להיפגע באדם" ובנסיבות אלו היה על הנאשם לגשת אל המתלוננים ולברר זאת, ולהמתין במקום עד לבוא כוחות ההצלה, מד"א והמשטרה. מכאן, שהנאשם עונה על תנאי סעיף 64א(א) לפקודת התעבורה.
87. ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן מפני הרשעתו בסעיף 64א(א) לפקודת התעבורה, שהרי טענותיה של באת כוחו, הם שהביאוני למסקנה זו (סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי).
88. מכאן, שאני מרשיעה את הנאשם בעבירה של הפקרה, לפי סעיף 64א(א) לחוק העונשין.
89. השתכנעתי כי יש להרשיע את הנאשם בעבירה של נסיון למסירת ידיעה כוזבת, לפי סעיף 243 סיפא לחוק העונשין, וזאת מהטעמים הבאים: הנאשם הגיש תלונה במשטרה, במטרה להניע את המשטרה לחקור את טענתו בדבר גניבת רכבו. גם מעשיו של הנאשם טרם הגשת התלונה, ובקשותיו ממעסיקיו כי ידווחו דיווח שקר למשטרה מעידים על כוונתו למסור ידיעה כוזבת. עם זאת, העבירה לא הושלמה וזאת משום שלא עלה בידו "להניע את גלגלי החקירה". לא נערכו פעולות חקירה כלשהן לגבי גניבת הרכב, משום שהמשטרה ידעה באותה העת, כי הרכב לא נגנב, וכל יתר פעולות החקירה נערכו בקשר לעבירות האחרות שבהן הואשם הנאשם.
90. מכאן שאני מרשיעה את הנאשם גם בעבירה של נסיון למסור ידיעה כוזבת, לפי סעיף 243 סיפא יחד עם סעיף 25 לחוק העונשין.

ניתנה והודעה היום ח' אייר תשע"ו, 16/05/2016 במעמד הנוכחים.

אפרת פינק , שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

נדחה לטיעונים לעונש ליום 9.10.16 בשעה 8:30.

הנאשם יישלח לשירות המבחן לשם עריכת תסקיר מבחן בעניינו.

שירות המבחן יכין תסקיר מבחן ויגישו לא יאוחר מיום 5.10.16.

לנוחות שירות המבחן, פרטי הנאשם הם:

פרטי התקשרות הנאשם- 00000000 כתובת: פזורה תל שבע או באמצעות באת כוחו 054-2440004 או באמצעות הפקס 03-6007716.

המזכירות ובאת כח הנאשם ישלחו עותק מהחלטה זו לשירות המבחן על מנת שבמועד הדיון יהיה בפני תסקיר.

מובהרת לנאשם חובת ההתייבבות וכי לא יקבל הזמנה נוספת. עוד מובהר לנאשם כי במידה ולא יתייצב יוצא כנגדו צו הבאה וניתן יהיה לדון בהעדרו.

תשומת לב הצדדים כי הדיון יחל בזמן.

ניתנה והודעה היום ח' אייר תשע"ו, 16/05/2016 במעמד הנוכחים.

אפרת פינק , שופטת

קלדנית: הדר מעיין.

